

SBAB!

Fondbarometern

Om svenska folkets syn på fondsparande och börsen.
SBAB • Fondbarometern nr 2 2014

SBAB:s Fondbarometer: Mer oro och mindre optimism i Ukrainakrisens kölvatten

I årets andra Fondbarometer kan vi konstatera att optimismen har minskat. Aktieinvesteringar ses som mer riskabla och fondspararna tror mindre på långsiktiga investeringar i Ryssland, Östeuropa och Asien.

Fondbarometern har dessutom denna gång specialstuderat hur svenskarna väljer sina fonder och hur ofta man kontrollerar fondinnehavet.

Samma frågor ställdes också för ett drygt år sedan och trots den relativt korta tiden kan man urskilja några tydliga tendenser. Dels att fondavgiften har blivit viktigare, vilket kan bero på att ämnet har debatterats i media under året, och dels att etiska och sociala fonder blivit populärare.

Dessutom i Fondbarometern:

- Fyra av tio fondsparare kontrollerar sitt innehav minst en gång per månad
- Allt fler placerar pengar i fonder
- Trots oro, 71 procent tror fortfarande på högre index på Stockholmsbörsen om sex månader

Det här och mycket mer kan du läsa om i Fondbarometern nr 2 2014.

Innehållsförteckning

Varannan fondsparare överger Ryssland och Östeuropa	3
Ökande trend bruten - Något mindre optimistisk syn på Stockholmsbörsen	4
Allmänheten klart mer oroliga över aktieinvesteringar	5
Historisk utveckling viktigast men avgiften är betydelsefull	6
Stor skillnad i engagemang bland fondsparare	7
Fondsparande blir allt populärare	8
Undersökningens upplägg och metod	9

Varannan fondsparare överger Ryssland och Östeuropa

Bästa långsiktiga fondsparandet

I fondbarometern ställs varje kvartal frågan om vilken region som är bäst att fondspara i på lång sikt, dvs. 5-10 år. Syftet är att påvisa hur svenskarna uppfattar sin omvärld ur ett investeringsperspektiv.

Sverige- och Nordenfonder har blivit populärare

En oroligare omvärld får svenskarna att ta hem sina pengar och investera i Sverige eller Norden. Andelen som föredrar långsiktigt fondsparande i svenska fonder ökar från 17 till 19 procent och nordiska fonder ökar från 9 till 11 procent

Fondspararna undviker långsiktiga investeringar i Ryssland och Östeuropa

Andelen som föredrar att placera sina fondpengar i Ryssland och Östeuropa föll redan under vintern vilket förstärktes ytterligare nu under våren. I april anser drygt 2 procent att denna region är bäst för fondsparande på 5-10 år sikt, mot knappt 4 procent i januari och drygt 5 procent i november 2013.

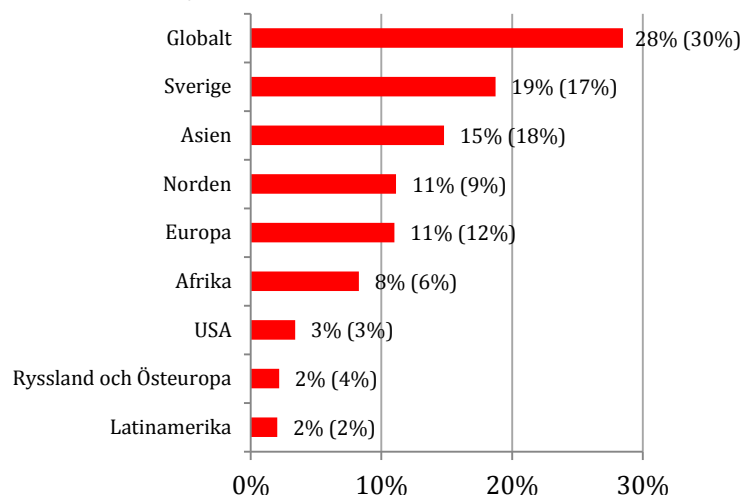
Orsaken är rimligen oroligheterna i Ukraina och Rysslands agerande. Under 2013, innan krisen inleddes, låg andelen som helst föredrog Ryssland och Östeuropa för långsiktigt fondsparande kring 5 procent. Nu har den andelen mer än halverats – trots att fallande aktie- och valutakurser i Ryssland och Ukraina skulle kunna innebära köpläge.

Även om den största effekten syns i Ryssland och Östeuropa minskar även benägenheten att fondspara långsiktigt i Asien- och globalfonder.

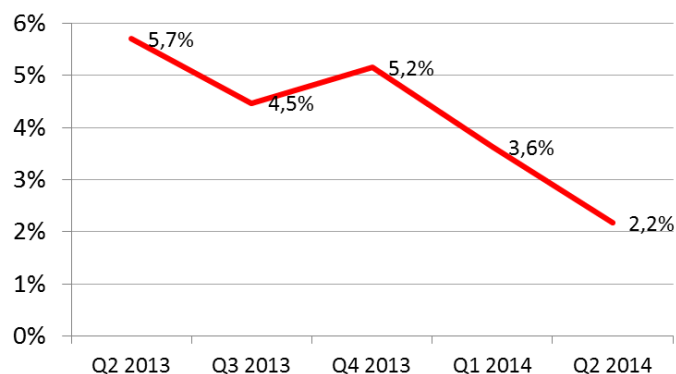
Utöver Sverige och Norden ökar också Afrika i attraktivitet för långsiktiga investeringar. Afrika vänder därmed en fallande trend och återhämtar till nivån under förra året. Andelen som föredrar Europa, Nord- och Sydamerika är oförändrad.

I vilket land eller region tror du det är bäst att fondspara på lång sikt (5-10 år)?

(Värde januari 2014 inom parentes)

Andel som helst fondsparar i Ryssland eller Östeuropa på lång sikt (5-10 år)

SBAB!

Ökande trend bruten – något mindre optimistisk syn på Stockholmsbörsen

Förväntningar på Stockholmsbörsen

En klar majoritet tror, liksom tidigare, på ökning av aktieprisindex på Stockholmsbörsen. Så har läget varit under varje kvartal sedan Fondbarometern genomfördes första gången våren 2013. I april 2014 tror 71 procent att index kommer vara på en högre nivå om sex månader än idag.

Jämfört med januari månads mätning (Q1 2014) faller dock andelen som tror på ökning från 76 procent till 71 procent. Följaktligen ökar andelen som tror på börsfall från 24 till 29 procent. Dessa siffror är identiska med situationen i oktober 2013.

Har börsoptimismen kulminerat?

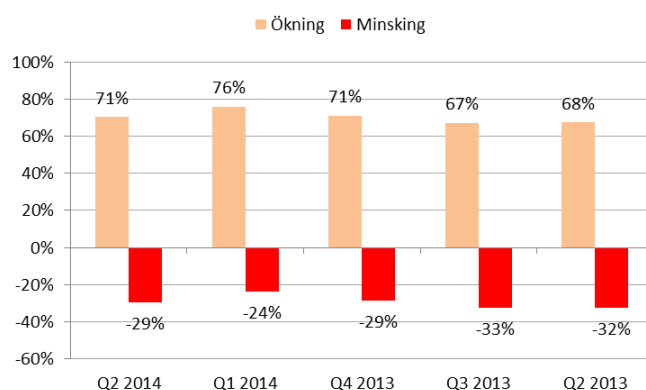
Under hösten och vintern 2013/2014 blev svenskarna allt mer optimistiska när det gäller Stockholmsbörsens utveckling. Men i och med minskningen i april är denna trend bruten, frågan som uppkommer är självfallet om detta är ett tillfälligt bakslag som kan bero på en oroligare omvärld. Eller om vi sett kulmen för denna gång.

Minskad tro på kraftig börsökning

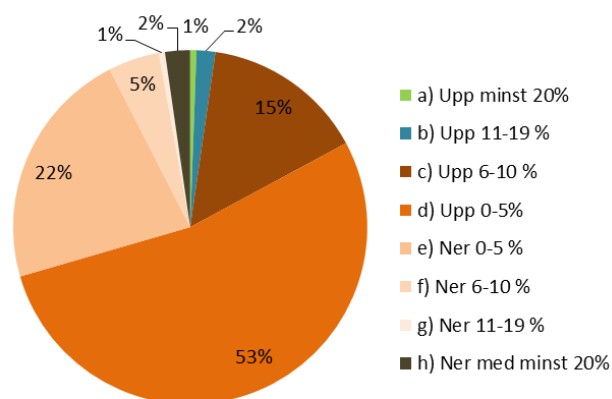
Den minskade optimismen förklaras av att klart färre tror på en ganska kraftig börsuppgång på 6-10 procent kommande halvår, samtidigt har andelen som tror på en mindre nedgång på 0-5 procent ökat. Andelen som tror på kraftigare nedgångar på sex procent eller mer är i princip oförändrad.

Det är därmed en något mer avvaktande period som förväntas – det handlar alltså inte om att fler förväntar sig ett stort fall på börsen. Och en klar majoritet tror dessutom fortfarande att kurserna kommer att utvecklas positivt under perioden fram till hösten 2014

Andel som förväntar börsuppgång respektive nedgång kommande halvår

Hur tror du att börsen kommer att gå de närmsta sex månaderna?

Allmänheten klart mer oroliga över aktieinvesteringar

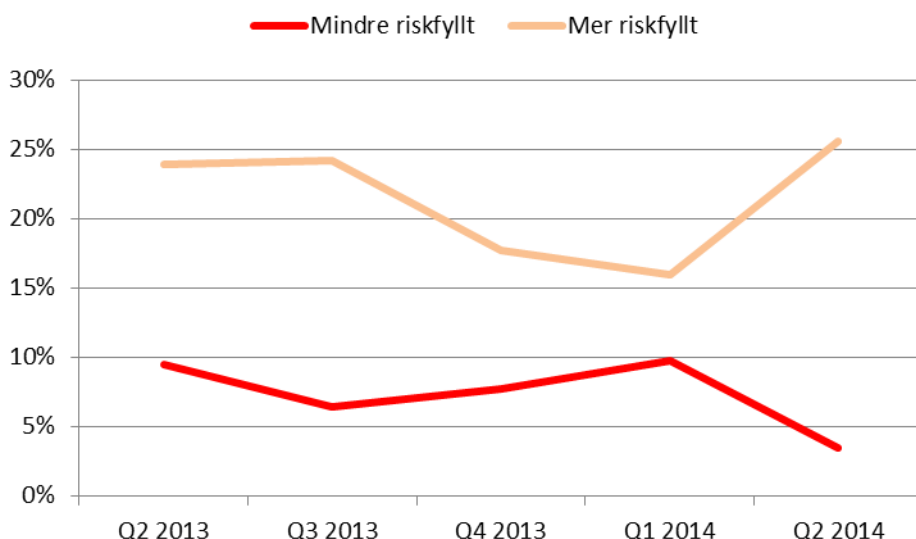
Riskenivån på Stockholmsbörsen

Andelen som ansåg att riskenivån minskat blev större för varje kvartal till i vintras. Under våren har dock en markant förändring skett och i april anser hela 26 procent att riskenivån har ökat jämfört med för tre månader sedan, i januari var denna andel 16 procent. Andelen som anser att riskenivån är oförändrad ligger stabilt på cirka 50 procent och andelen som anser att riskenivån har minskat går från 10 procent i januari 2014 till endast 4 procent i april.

De med tydliga åsikter om börsens riskenivå är mest pessimistiska

Färre män är osäkra på hur riskenivån ser ut och hur den utvecklats. Samma sak gäller för äldre. Uppseendeväckande nog är dessa båda grupper klart mest benägna att tro att riskenivån har ökat. Bland de i åldern 56 till 80 år anser hela 32 procent att riskenivån är högre idag än för tre månader sedan. Andelen i denna åldersgrupp som inte vet hur riskenivån har utvecklats är samtidigt endast 10 procent, mot 22 procent totalt.

Om du jämför med läget för tre månader sedan, hur riskfyllt upplever du att det är att placera pengar i aktier just nu?

Historisk utveckling viktigast men avgiften är betydelsefull

Historisk utveckling främst

Den viktigaste utgångspunkten när fondval görs är den historiska utvecklingen, det anser både kvinnor och män. Faktorn har dock tappat markant i betydelse jämfört med för ett år sedan. 2013 hävdade 37 procent att historisk utveckling var viktigast vid fondval, det motsvarade varannan som hade en åsikt i frågan (dvs. om man räknar bort de som väljer "vet inte"). I år har denna andel minskat till 26 procent vilket motsvarar var tredje som har en tydlig åsikt i frågan.

Fondavgiften allt mer avgörande

Den minskade betydelsen för historisk utveckling kompenseras bl.a. av att fondavgiften har ökat i betydelse. Andelen som hävdar att just fondavgiften är viktigast har nästan fördubblats från 9 procent till 16 procent på bara ett år. Förklaringen är antagligen, åtminstone delvis, att frågan har debatterats livligt i media och att underpresterande fonder med höga avgifter har lyfts fram.

Genombrott för etiska fonder?

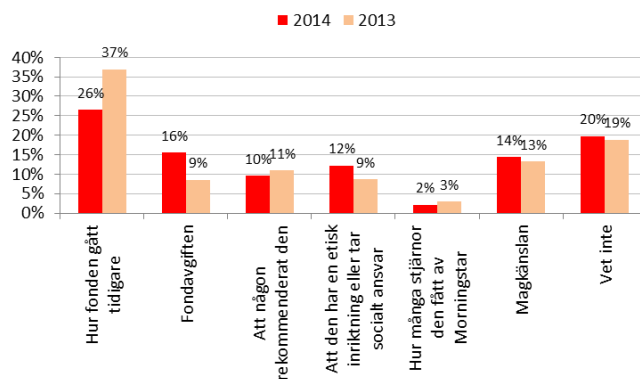
Fonder med etisk inriktning och/eller socialt ansvarstagande blir klart intressantare. Andelen som anser att det är viktigast att fonden de väljer har sådan inriktning har ökat från 9 procent till 12 procent. Det betyder att antalet som väljer dessa fonder har ökat med hela 41 procent per ett år!

Fondtypen har funnits under många år men tycks alltså ha fått en rejäl skjuts framåt nu.

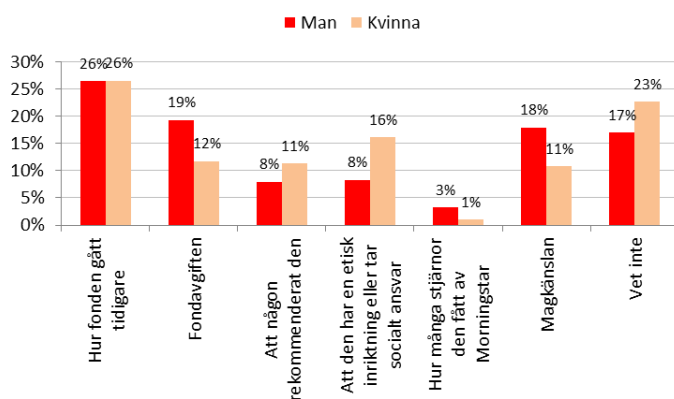
Ålderskillnader

Äldre anser att fondavgiften är viktigare än yngre. Samma sak gäller för sociala och etiska fonder som attraherar äldre i betydligt högre grad än yngre. I gengäld är fondens historiska utveckling viktigare för de yngre.

Vad är viktigast för dig när du ska välja vilken fond du ska spara i?

2014: Vad är viktigast för dig när du ska välja vilken fond du ska spara i?

Stor skillnad i engagemang bland fondsparare

Fondsparande engagerar olika mycket

Fyra av tio fondsparare kontrollerar sitt fondsparande minst någon gång per månad, denna andel har inte förändrats under det senaste året.

Överlag är skillnaderna små jämfört med för ett år sedan vilket också verkar rimligt. Den tydligaste tendensen som ändå kan indikeras är att färre visar ett uttryckligt ointresse för utvecklingen då andelen som inte vet, aldrig kollar eller endast kollar någon gång per år minskat från 46 procent till 41 procent.

Stora skillnader mellan könen

I de flesta studier vi gör av fond- och aktiesparande uppvisar männen ett större engagemang. Detta resultat är tydligt även i denna undersökning då varannan man men bara var tredje kvinna kontrollerar sitt fondsparande minst en gång per månad. Tittar man till hur många som inte vet, aldrig kollar eller endast kollar någon gång per år är relationen helt omvänd då varannan kvinna men bara var tredje man visar ett uppenbart ointresse för fondsparandets utveckling.

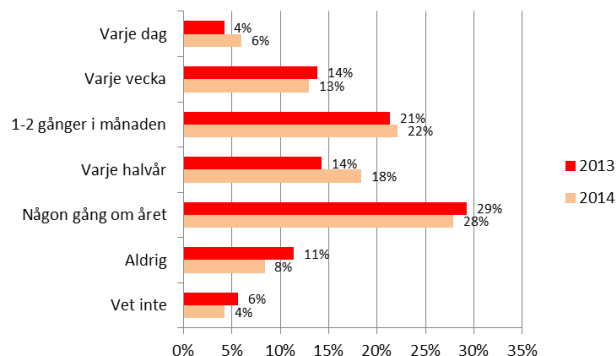
Som nämndes i förra stycket har dock andelen ointresserade minskat, det gäller för både kvinnor och män så det går inte att hävda att könsskillnaden utjämnas.

Äldre är mest intresserade

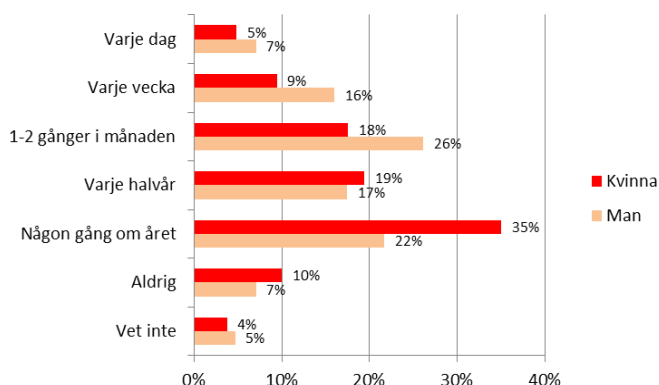
Knappt varannan i åldern 56-80 år kontrollerar sitt fondinnehav minst en gång per månad. I övriga åldersgrupper är nivån klart lägre. Det är också betydligt färre av de äldsta som inte vet hur ofta de tar en titt på fondsparandet.

Det större intresset bland äldre kan bero på att besparingarna bland äldre är större och att gruppen 56-80 åringar antingen är pensionärer eller är nära pensionen och således har stor anledning att löpande ha en god översikt över sina besparingar.

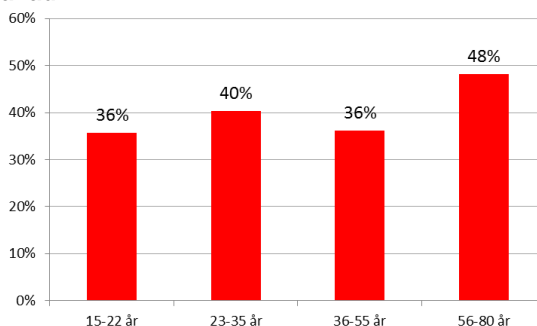
Hur ofta tar du en titt på ditt fondsparande?

2014: Hur ofta tar du en titt på ditt fondsparande?

2014: Kontrollerar fondinnehav minst en gång per månad

Fondsparande blir allt populärare

Fondsparandet ökar varje kvartal

Fondsparande blir allt intressantare i Sverige. Andelen som väljer att placera ett oförväntat tillskott på 10 000 kronor i fondsparande har ökat för varje kvartal under det senaste året.

Ökningen har skett på bekostnad av en minskad benägenhet att placera pengarna på sparkontot. Den andelen har minskat från 47 procent till 40 procent sedan april 2013.

Oförändrad andel väljer aktier

Andelen som väljer att placera pengarna direkt i aktier ligger på 14 procent i april 2014, det är i nivå med tidigare kvartal vilket betyder att den ökade benägenheten att investera i fonder har skett oberoende av aktieinvesteringar. Ökningen för fonder hade annars kunnat ske på bekostnad av direkta aktieinvesteringar eller att den minskade viljan att placera pengar på sparkonton hade spillt över till både fonder och aktier. Men så är alltså inte fallet.

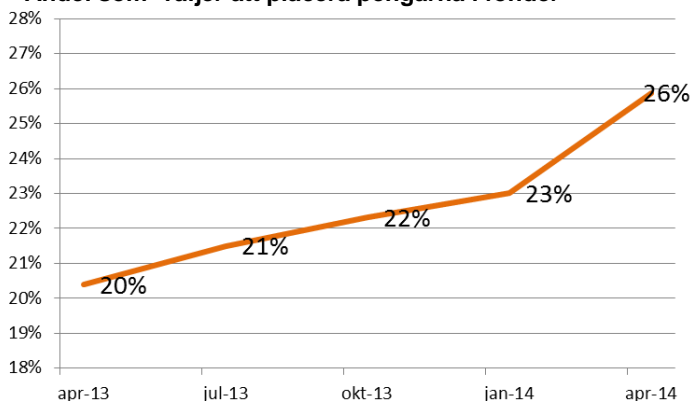
De flesta planerar att spara mer

Liksom vid tidigare mätillfällen är det en klart övervägande andel som avser att spara mer den närmsta framtiden än motsatsen (dvs. spara mindre).

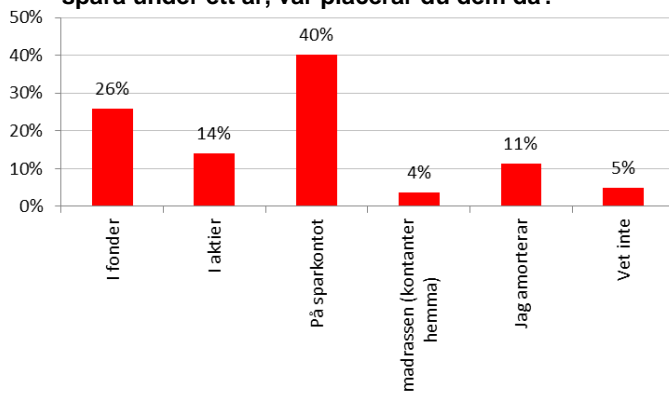
Störst andel tänker dock se över sitt fondval vilket kan innebära att många byter fondriktning. Som nämndes tidigare i rapporten lockas fler av Sverige- och Nordenfonder på bekostnad av fonder som investerar i Ryssland, Östeuropa och Asien. Det är alltså bland annat sådana förändringar som övervägs av allmänheten.

Om du idag får 10 000 kronor i handen att spara under ett år, var placerar du dem då?

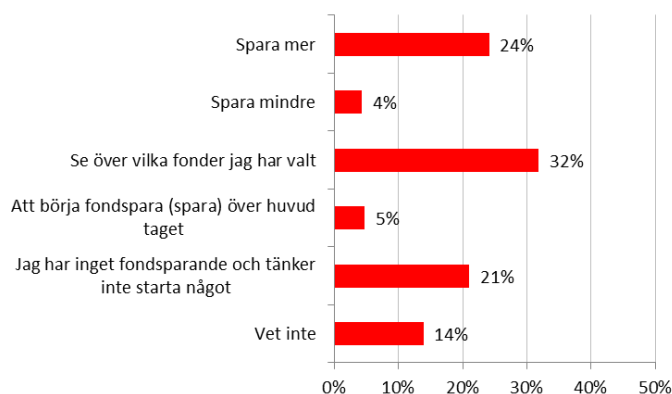
Andel som väljer att placera pengarna i fonder

April 2014: Om du idag får 10 000 kronor i handen att spara under ett år, var placerar du dem då?

April 2014: Vad har du för planer för ditt fondsparande den närmsta tiden?

SBAB!

Undersökningens upplägg och metod

Om undersökningen

Undersökningen har genomförts under perioden 8-15 april 2014. Frågorna har ställts via en webbenkät av CINT/SnabbaSvar.se på uppdrag av SBAB.

1 051 personer har svarat på enkäten. Personerna är i åldrarna 15-80 år. De som svarat utgör ett representativt urval ur befolkningen i avseende på kön, ålder och geografi.

Svaren är uppdelade på kön, fyra åldersgrupper samt åtta geografiska regioner.

För mer information, vänligen kontakta:

Tor Borg, Chefsekonom SBAB
Telefon: 0766-118 09 02, tor.borg@sbab.se

Karin Hellgren, Presschef SBAB
Telefon: 0706-68 38 24, karin.hellgren@sbab.se

Andreas Leifsson, analytiker SBAB
Telefon: 070-788 99 45, andreas.leifsson@sbab.se

Fondbarometern är en publikation från SBAB. Rapporten har sammanställts av SBABs Ekonomiska Sekretariat. Ansvarig för rapporten är Andreas Leifsson, telefon 0707-88 99 45. Det har baserats på källor som Sekretariatet bedömer som tillförlitliga. Dokumentet är inte gjort för att utgöra det enda redskapet vid enskilda beslut om lån och investeringar. SBAB påtar sig inte något ansvar för direkt eller indirekt förlust till följd av beslut grundade på detta dokument.
Citera gärna rapporten men ange alltid källa.

SBAB Bank AB (publ)

Besöksadress: Löjtnantsgatan 21 • Postadress: Box 27308 • 102 54 Stockholm
Tel 08-614 43 00 • Fax 08-611 46 00
Internet: www.sbab.se • E-post: headoffice@sbab.se • (Org.nr. 556253-7513)